

PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN İLİMLE İLGİLİ TAVSİYELERİ

es-Selâmü aleyküm ve rahmetullâhi ve berekâtüh!

Allah'ın selamı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun. Ramazân-ı Şerîf'in rahmetlerinden, bereketlerinden, nimetlerinden, kısmetlerinden, ikramlarından âlemlerin Rabbi, Mevlâmız sizleri büyük miktarlarda hissedar, nasipdar eylesin. Büyük nimetlere, lütuflara mazhar olun. Cenâb-ı Hak dünya ve âhiretinizi mâmur ve mesut eylesin.

Hatîb-i Bağdâdî ve Taberânî'nin Ebû Ümâme *radiyallahu anh*'ten rivayet ettiği bir hadiste Peygamber Efendimiz umumi bir hitapla buyurmuş ki;

يا أيها الناس عليكم بالعلم قبل أن يقبض وقبل أن
يرفع العالم والمتعلم شريكاً في الأجر ولا خير
في سائر الناس بعد.

Yâ eyyühe'n-nâs! Aleyküm bi'l-ilmî kable en yukbada ve kable en yurfa'a el-âlimü ve'l-

müteallimü şerîkâni fi'l-ecri ve lâ hayra fî sâiri'n-nâsi ba'dü.

Umumi bir konu, her zaman vurguladığım, size teşvikte bulunduğum bir saha bu. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“Ey insanlar!” *Aleyküm bi'l-ilmî.* “Size ilim öğrenmek başlıca ana amaç olsun, iş olsun. Size onu tavsiye ederim. Baş vazifeniz, önemli işiniz olsun.”

Aleyküm Arapça bir terim; “size, üzerinize” demek. *Aleyküm bi'l-ilmî.* “Sizin üzerinize ilim ile ilgilenmek, onu öğrenmek bir görev olsun.” gibi mânası var. Tabir, terim yani. Ama “İlim öğrenin.” diyor da Peygamber Efendimiz, bir de buyuruyor ki;

Kable en yukbada. “İlim kabzolanmadan, alınmadan önce.” *Ve kable en yurfa'a.* “Yeryüzünden semaya kaldırılmadan önce ilmi öğrenin.” buyuruyor ve devam ediyor;

el-Âlimu. “İlmi bilen kişi.” *Ve'l-müteallimü.* “İlmi öğrenmeye hevesli olan talebe-öğrenci.” *Şerîkâni fi'l-ecri.* “Sevapta-mükâfatta, Allah'ın verdiği ecirde ortaktır.”

O da sevap alır, o da ortak olur. Yarı yarıya bölüşmek değil de ikisi de ecir kazanırlar. Alim öğrettiği için büyük miktarda sevap, ecir alır; öğrenci de öğrendiği için büyük sevap alır.

Lâ hayra. “Hiçbir hayır yoktur.” *Fî sâiri'n-nâsi ba'du.* “Bunlardan sonra başka, öteki insanlarda hiçbir hayır yoktur.” diyor Peygamber Efendimiz.

O halde kendimizi, ailemizi, çocuklarımızı hiçbir hayır olmayan kimse durumuna düşürmeyelim.

a. Sahabe Hayatını Okumanın Gerekliği

Yani ne demek?

İlimle meşgul olalım, ilim öğrenelim demek.

Biliyorsunuz benim mesleğim ilim yolu, üniversite hocası olarak yaşadım, çalıştım, emekli oldum. Ben okuyorum. Çok okunacak şey var... Çok güzel kitaplar var. Biz maalesef, o kitaplar kütüphanemizde bulunduğu halde onların feyzinden, içindeki bilgilerin güzelliğinden yararlanmakta biraz gevşek davranıyoruz.

Bizim dergimizin abonelerine hediye olarak verdiği *Sahabe Hayatından Tablolar* kitabı önümde, onu okuyorum. Ve hepinize onu tavsiye edeceğim. Bu kitap kütüphanenizde varsa birinci cildinden okumaya başlayın ve bu Ramazan bitmeden her gün 20 sayfa, 30 sayfa, 40 sayfa çoluk çocuğunuzla okuyun. Lütfen sahâbe-i kirâmı tanıyın. *Sahabe Hayatından Tablolar... Rıdvanullâhi aleyhim ecmaîn*. Bir cildi de kadın, hanım, hatun sahabelerle ilgili. O da çok önemli. Bakalım Peygamber Efendimiz'in Asr-ı Saadeti'nin o mübarek evliyâları, o mübarek insanlar nasıl insanlarmış. Önce kâfir-müşrik olanlar sonradan nasıl olmuş da evliyâ olmuşlar, Allah'ın sevgili kulları olmuşlar. Nasıl İslâm'a girmişler, nasıl çalışmışlar, İslâm'ı nasıl yaymışlar... Çok önemli görüyorum.

Bana şimdi kardeşlerim telefonla, faksla

“İtikâfa gireceğiz, sünnettir, bu vazifeyi yapacağız. İtikâfta ne çalışma yapalım?” diye sordular.

Ben onlara tavsiyelerde bulunmuştum. Ama diyorum ki;

“Bu *Sahabe Hayatından Tablolar* kitaplarını, üç kitabı bitirin.”

Nasıl bitireceksiniz?

Gayret göstererek, çok okuyarak bitireceksiniz. Hem de çoluk çocuğunuzla... Çünkü insan gözleri yaşararak okuyor ve hakiki imanın insanı nasıl değiştirdiğini görüyor.

2000 yılı Tevhid Yılı değil miydi?

İlan ettik: 2000 yılı Tevhid Yılı. 2000 yılıyla başlanacak olan, başlayacağımız yirmibirinci asır Tevhid Asrı...

Bu nasıl olacak?

Çalışmamızla olacak. Sahâbe-i kirâm gibi çalışmamızla olacak. Nasıl sahabeden bazı şahıslar -göreceksiniz okuduğunuz zaman- azılı İslâm düşmanı, Kur'an düşmanı iken, Peygamber Efendimiz'in hasmı iken, ona kin tutan, onu öldürmeye çare arayan kimseler iken nasıl mü'min-i kâmil haline gelmişler, ashâb-ı kirâmdan olmuşlar? Nasıl cennetlik insanlar olmuşlar? Nasıl hayatlarını İslâm'a vakfetmişler? Allah yolunda mallarını, canlarını nasıl sarf etmişler?

Bunu başka türlü, başka kitaplardan öğrenmek mümkün olmuyor.

Nasıl öğreneceğiz?

Uygulamalı. Nasıl uygulamışsa sahâbe-i kirâm, hayatlarını nasıl geçirmişlerse, o sahabe hayatından çizilmiş, kelimelerle tasvir edilmiş sahneleri, şahsiyetlerin hayatlarını, davranışlarını okuyarak anlayacağız. Bu, yirmibirinci asırda bize çok lazım. 2000 yılında tevhidin yayılması için, *Lâ ilâhe illallah*'ın hâkim olması için, İslâm'ın muzaffer olması için, nurunun sönmeyeceğine Allah'ın garanti verdiği için... Allah'ın nurunu söndürmeye ne kadar çalışırlarsa çalışsınlar, Allah'ın nuru sönmeyecek, Cenâb-ı Hak teminat veriyor. O nurun sönmemesinde görev almak önemli. Sevabı kazanmak önemli. Biz çalışalım, biz sevap alalım.

Amerika'dan, Avrupa'dan, İngiltere'den, Fransa'dan, Almanya'dan, İsveç'ten müslüman oluyorlar, İslâm'a hizmet ediyorlar, kardeşlerimiz oluyorlar. Fransız bir aile; kocası da doktor, hanımı da doktor; yıllık iznini alır almaz ilaç fabrikalarını dolaşıp, bağış olarak ilaçları alıp dosdoğru Afganistan'a

yıllık izinlerini hastanede görev yapmak için geçirmek üzere varmışlar, ilaçları dağıtmışlar, mücahitlere yardım etmişler, diye bana Fransa’da anlatmışlardı. Ben de sohbetlerimde söylemiştim. O diyarlardan İslâm’ın güzelliğini anlayan o kardeşlerimiz nasıl çalışıyorlar, ne kadar güzel çalışıyorlar.

İslâm’a çalışacak insan eksik kalmaz. Ama İslâm’dan biz mahrum kalmayalım. Şehitlerin torunları, evliyâullahın torunları, “Benim dedem şeyhti.”, “Benim ecdadım sahabedendi.”, “Ben Peygamber Efendimiz’in neslinden, seyitlerdenim...” vs. dediğimiz kimseler şimdi çoluk çocuklarıyla İslâm’dan, imandan uzaklaşıp İslâm’a hizmet şerefini başkalarına kaptırırlarsa dedeleri üzülür. Çok yazık olur.

Onun için var gücümüzle ilim öğrenmeye çalışalım ve İslâm için nasıl hizmet edeceğimizi sahâbe-i kirâmdan öğrenelim. Çünkü en güzel insanlar onlar, şek şüphe yok; ashâb-ı kirâm! *Hayru’n-nâsi karnî*. Efendimiz teminat vermiş, beyan etmiş, oradan biliyoruz; “İnsanların en hayırlıları benim asrımda yaşayan insanlardır.” *Sümme’llezîne*

yelûnehüm sümme'llezîne yelûnehüm. Birinci sırada ashâb-ı kirâmdır. İkinci sırada tâbiîndir. Üçüncü sırada tebe-i tâbiîndir. Bunların fazilet sırası böyledir. Bunların hayatlarını öğrenmek lazım. Gözyaşlarıyla okuyun. İslâm'ın ne kadar güzel olduğunu, imanın ne kadar heyecan verici olduğunu o sahnelerden, o okuduğunuz sayfalardan siz de anlayın. Aklınızı başınıza toplayın. Çünkü bir de tehdit -tehlike işareti, ikazı- var;

Kable en yukbada.

İlim kabzolunacak. Yani ilim çekilip alınacak.

Kabzolmak ne demek?

“Adamın mallarına el konuldu, kabzolundu.” deniliyor, ne demek?

El koymak. Cenâb-ı Hak tarafından ilim alınacak. İlim kalmayacak. Hadîs-i şerîfte Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki;

“Allah ilmi verdikten sonra kulların akıllarından, gönüllerinden, kalplerinden, hafızalarından ilmi çekip almaz, kabzetmez.”

İlmi kabzetmesi nasıl olur?

Velâkin yakbidu'l-ulemâ. “Alim, fâzıl, kâmil, zarif, edîb, şerif kimseleri, büyük mübarek insanları alır.” *Fe-yebkâ nâsün cühhâl.* “Evliyâ, mübarek, ulemâ-i muhakkıkîn gidince geriye cahil herifler kalır.”

Hindi gibi kabaran, davul gibi öten, içi boş, değersiz insanlar kalır. Cahil insanlar...

İnsanlar dini öğrenmek için onlara soru sorarlar; “Şu nasıl olacak? Bu nasıl olacak?” diye fetva, mesele sorarlar; akıllarına gelen veya karşılaştıkları müşküllerin Cenâb-ı Hakk’ın rızasına göre nasıl çözümleneceğini öğrenmek isterler, sorarlar.

Yesteftûne. “Onlardan fetva isterler.” *Ve eftev bi-ğayrı ilm.* “Onlar da ilim olmadan...”

Atarak yani, tahminen... İlim olmadığı zaman da cahilin fetvası çok kötüdür, çok tehlikelidir. Dinin tahribi öyle olur. Onlar kendileri fetva verirler.

Ne yaparlar?

Hem kendileri delalete düşerler hem de kendilerine soru soranları delalete düşürürler, yani sapıttırırlar. Dindarlar saptırılmış olur, din ayaklar altına düşmüş olur.

Böyle bir durum olacak. Alimler gidecek. *Ve kable en yurfa'a*. İlim çekilip alınacak. O duruma gelmeden evvel ilmi öğrenin.

Cenâb-ı Hak, bir nimetin kadri kıymeti bilinmedi mi, kadri kıymeti bilmeyen insanların elinden o nimeti alır. Cenâb-ı Hak'ın kanûn-i ilâhîsi böyledir. Âyet-i kerîmede de bildiriliyor;

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي
لَشَدِيدٌ

Le-in şekertüm le-ezîdenneküm.
“Şükrederseniz şükrettiğiniz nimeti daha da arttırırım.” *Ve le-in kefertüm.*¹ “Eğer nimetin kadrini bilmez, nankörlük eder, kâfir, münkir olursanız, o zaman Cenâb-ı Hak'ın azabı şiddetli olur.”

Nimeti de alır. Kıymeti bilinmeyen nimet elden gider.

İlim de kıymeti bilmeyince alınacak.

Çünkü insanlar artık ilme aldurmıyorlar, neyle meşgul oluyorlar?

¹ 14/İbrahim, 7.

Dünyevî şeylerle, ceplerini doldurmakla, eğlenmekle, keyifle, zevkle, sefayla...

İlim, iman, ihlâs, itikat olmayınca, Allah'ın azabından korkmayınca, Allah'ın lütfunun elden kaçırılmasının ne kadar acı ve feci olduğunu bilmeyince, düşünmeyince; yani kâfirce, münafıkça, müşrikçe, dinsizce yaşayınca... Tabi bunları insan hiç düşünmez ama bu dünya hayatı çok kısadır. 80 yıl da olsa, 100 yıl da olsa dünya hayatı rüzgâr gibi geçer; ecel aman vermez, Azrail yakayı bırakmaz, imtihan biter. Kişiler buradaki dünya hayatına veda edecekler. Hiç kimse ölümden kurtulmuş değil. Herkes o ecel şerbetini içecek, herkes o kapıdan geçecek. Muhakkak bu böyle... İmtihan biter. İmtihan bittiği sırada, tabi perdeler kalktığı zaman Firavun da “Ben de Benî İsrail'in inandığı Allah'ın varlığını, birliğini şimdi kabul ediyorum, inandım. Ben de müslümanlardım.” demiş. Ama ölürkenki yeis halindeki imanın kıymeti yoktur. Çünkü zaten her şeyi Allah gösteriyor, perdeler kalkıyor.

O bakımdan ilim kabzolmadan evvel İslâm'ın, imanın... İmanın ilmini; yani laf kalabalığı değil, *kîyl u kâl* değil, “Şu şöyle dedi, bu böyle dedi.” değil. “Ben mü'min olarak yaşayacağım, Allah'ın sevgili kulu olmak istiyorum...”

Bu nasıl olacak?

İlim bu. İlim insana fayda verir, Allah'ın rızasını kazanmayı sağlarsa. Allah'ın rızasını kazandırmayan, Allah'ın rızasının yolunu göstermeyen, sonunda insanı cennete götürmeyen, cenneti kazandırmayan, cehenneme düşüren bilgilerin hepsi demek ki faydasız.

Gerçi İslâm'da bütün bilgiler müslümanlar onları öğrensin diye emredilmiş. Bilgi değersiz değildir ama bilgiyi kullanmayıp da insan imtihanı kaybederse, kendisini kurtaramazsa, dünyada kâfir, müşrik olarak yaşayıp da âhirete hâib ve hâsir, mahv u perişan olmuş vaziyette gider de kahr-ı ilâhîye, azâb-ı ikâb-ı ilâhîye uğrarsa o zaman başarısız olmuş oluyor.

Bu duruma düşmeyin. Bu duruma siz, çocuklarınız, akrabanız, vatandaşlarımız,

ırkdaşlarımız, Benî Âdem, bütün insanlar düşmesin. Herkes cennete gidecek olsa cennette hepsine çok bol miktarda yer var. Hepsi de cehenneme düşecek olsa hepsi için de zaten cennet ve cehennemde yer hazırlanmış. Biz herkesin cennete gitmesini istiyoruz ama işte söylüyoruz; anlayan anlıyor, anlamayan anlamıyor. Hatta bazıları da bize “Bölücülük yapıyor.” diyormuş. Hâşâ! Kesinlikle herkesin iyiliğini istiyoruz.

Hız. İsa *aleyhisselam*'a sevgimiz, saygımız sonsuz. Hız. İsa *aleyhisselam*'ın yeri göğsümüzün sağ tarafında... Musa *aleyhisselam*'a sevgimiz, saygımız sonsuz. Onun yeri göğsümüzün sol tarafında... Göğsümüze, bağrımıza basmışız; bağrımıza taht kurmuş o mübarekler. İbrahim *aleyhisselam*'ın yeri, Nuh *aleyhisselam*'ın yeri, Âdem atamızın yeri; hepsinin bağrımızda tahtları var. Onların hepsini seviyoruz. Onların söylediklerini söylüyoruz. Onların hayatlarında, vazife gördükleri esnada insanlara söylediklerini söylüyoruz. Dikkatle dinlerseniz, dinleyenler dikkatle dinlerse sözlerimizin hak olduğunu, hayır olduğunu, herkesin hayrına olduğunu anlar.

Öyle muğalata yapıp da, “Bölücülük yapıyor, ayrımcılık yapıyor...”

Tabi ayırım olacak. Bilenle bilmeyen bir olur mu? İyilik yapanla kötülük yapan bir olur mu? Hırsızla dürüst bir olur mu? Elbette bir ayırım olacak. Ama bu ayırım bilimsel, aklî bir ayırımdır; kötüyü iyiye teşvik eden, kötünün kötülüğünü engelleyen bir ayırımdır.

Elbette kötünün karşısına çıkıp birilerinin onun kötü olduğunu söylemesi lazım. Yanılanlara “Yanlış gidiyorsunuz.” demesi lazım. Burada koca levhaları yollara koyuyorlar, gelişi gidişi ayrı olan yolların çıkış yerine kırmızı levha koyuyorlar;

Wrong way go back “Buradan girme, yanlış bir istikamettir, girersen hemen geriye git çünkü burası çıkış yeridir. Buradan girersen ters taraftan gelenlerle çarpışırsın.” diye...

Ters yöne gidenlere, ters yöne girmek isteyenlere “*Wrong Way-Yanlış Yol*” dersek bu ayrımcılık olmaz; *Go Back* dersek iyiliğini istiyoruz demektir. Aslında onların da kurtulmasını istiyoruz çünkü vazifemiz o.

Allahu Teâlâ hazretleri hepimize hakkı hak olarak görüp ona uymayı, batılı batıl görüp ondan sakınıp korunmayı nasip etsin.

b. Deccal ile İlgili Hadisler

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz pek çok hadîs-i şerîflerinde deccalden bahsetmiştir. Ben bunları bazı toplantılarda bahis konusu ettim kardeşlerim de bahis konusu etsinler, deccal ile ilgili hadîs-i şerîfleri toplansınlar. Bütün peygamberler ümmetlerine deccali anlatmışlar. “Deccal gelirse sizin torunlarınız, yaşayanlar, deccalin çıktığı zaman deccalla karşılaşırlarsa sakın aldanmasınlar, kanmasınlar. Onun sözü aldatıcıdır, davranışları kandırıcıdır. Deccala kanmasınlar. Onun alnında *hâzâ kâfir* yazıyordur. Sağ gözü kördür, sadece solu görür, sağ tarafı görmez.” diye Efendimiz bildiriyor.

Deccal hadislerinden çıkacak en umumi sonuç nedir?

Birçok insan yoğun, kesif bir şekilde, büyük çoğunlukla aldatmacalara kanacak, doğru sanacak, kapılacak. Onu hatırlatıyor peygamberler. “Aman böyle usta, mahir

aldatıcılara kapılmayın, kanmayın!” diye her peygamber ümmetini deccaldan tahzir eylemiş, ikaz eyleyip korunmalarını ihtar eylemiş, sakındırmış. Demek ki aldatıcılık, kandırmaca, büyük tarihî yanılgılar var. Demek ki toplumsal olarak da büyük çapta yanılgılar olabiliyor.

Çaresi ne?

İlim.

Nasıl ilim?

Kalbi nurlandıran gerçek ilim. Laf salatası, dedikodu *kîyl u kâl* değil.

Her kitabı okumamak lazım. “Kitabın yazarı o konuda selahiyetli mi?” diye iyice emin olmadan, bilenlere sormadan her kitabı okumamak lazım.

Ben camide bir kitap gördüm, benim kütüphanemde olmayan bir kitap. Aldım okuyayım diye. Sayfaları açtım... Sahabe hayatını anlatan bir kitap idi. İsmi vermiyorum, aleyhinde bir şey olmasın, maksadım ticaretini baltalamak değil, birisinin kötülemesini yapmak değil. Sonra onun anlattığı konuları yanımdaki diğer

muteber ana kaynaklardan inceledim; baktım isimler yanlış, olaylar yanlış... Yanıltacak; hemen o kitabı bıraktım, iade ettim.

Neden?

Çünkü değersiz insanların, cahil insanların, -iyi niyetli olabilir- bilgisiz insanların yazdığı kitaplar insanı yanıltır, yanlış sonuca götürür.

En alim insanların, en selahiyetli insanların yazdığı en değerli kitapları okumak lazım.

İlim elden kaçmadan önce kendiniz öğrenin, çoluk çocuğunuza öğretin. Yavrularınızı, ailelerinizi cehennem ateşinden koruyun.

Çok büyük aldatmacalar var dünya üzerinde; seks, sefahat, afyon, esrar, milletlerin, nesillerin bozulmasına sebep olacak şeyler... Büyük paralar dönüyor bu işlerde, sanayi haline gelmiş. Çok müstehcen şeyler var. Çoluk çocuk kapılabiliyor, tutamıyorsunuz. Yavrunuz, delikanlınız, yiğidiniz, kızınız elden kaçıyor. Onun için çok çalışmak lazım, çok gayret göstermek lazım.

Bunun yolunu söylüyorum.

Tevhid Yılındayız. Tevhidi güzel anlamak için, tevhidin insanı nasıl değiştirdiğini, imanın ne kadar güçlü olduğunu, ne kadar güzel olduğunu; yolumuzun, İslâm'ın ne kadar haklı olduğunu anlamak için lütfen *Sahabe Hayatından Tablolar* kitabımızı -neşrettik, hediye ettik, kütüphanemizde duruyor- elinize kalemi alarak, üç cildini bu Ramazan'ın sonuna kadar bitirin.

“Bitmedi hocam.”

Tamam, bitmediyse ne yapalım, biz biraz geç ikaz ettik. Ramazan'dan sonra da Şevval'de devam edersiniz.

Ramazan orucu bittikten sonra bir de altı gün Şevval orucu “Onu da tuttuğu zaman bütün seneyi oruç tutmuş olur.” diye hadîs-i şerîflerde Efendimiz tavsiye buyuruyor. O bakımdan Ramazan'da ilmi tamamlamadıysanız; elbette Ramazan'daki güzel alışkanlıklarımızı Ramazan'dan sonra devam ettirmek için alışkanlık ediniyoruz.

“Ramazan'da ne alışkanlıklar edindik, nelere alıştık hocam?”

Oruç tutmaya, sahura kalkmaya, teheccüd kılmaya, camilere gitmeye alıştık. Yatsı namazını, sabah namazını camide kılmaya alıştık. Kur'ân-ı Kerîm'i okumaya, mukabeleye alıştık. Hafızları dinlemeye alıştık. Ne kadar güzel... Az yemeye, ikrama, ziyafete, davet vermeye, insanların duasını almaya alıştık. Ramazan ne kadar bereketli, ne kadar güzel bir ay.

Alim çok sevap kazanır. Alim şehitten de üstündür. Alimler şefaathane edecek. Cennetin kapısında Cenâb-ı Hak onlara “Durun, burada istediklerinize şefaathane edin, istediklerinizi kurtarın.” diye mü'minlerden günahkâr olanlardan günahlarının affedilip cennete girmesi için şefaathane edecekler. Alimin derecesi şehitten yüksek. Müteallim, yani öğrenci, öğrenme durumunda olan da sevabı alacak.

Öğrenmenin yaşı yoktur. Bizim örfümüz, âdetimiz güzeldir; camilerde hocalar kürsülerde dersi anlatır, kitapları takip eder. Onların müdavimi yaşlı insanlar vardır, emeklidir, aksakallıdır, bastonla camiye gelir ama o dersleri kaçırmaz. Çünkü ilmin yaşı yok. O yaşta öğrenir, uygular.

Öğrendiğinizi uygulayın, bir.

Bir de başkalarına öğretin, iki.

Tevhid Asrı'nın müessir olması için, Tevhid Yılı'nın verimli olması için bildiklerinizi öğretmek... Önce çocuklarınıza, hanımınıza, akrabanıza, yakınlarınıza öğreteceksiniz, derece derece... Her türlü imkân ve müktesebatınızla, var gücünüzle İslâm'ı korumaya çalışacaksınız. Çünkü birileri var gücüyle İslâm'ın nurunu söndürmeye çalışıyor, müslümanları mahvetmeye çalışıyor. Müslümanlara yeryüzünde hayat hakkı bile tanımıyorlar da toptan imhaya, *genosit* dedikleri katliam, bir ırkı topuyla yok etme yamyamlığına girişiyorlar. Ve birileri de sessiz sedasız onları destekliyor. Bazı hainler ve zalimler ve fasıklar ve facirler ve beyinsizler ve daha ne diyeyim?- bazıları da o zalimlere alet oluyor.

Muîni zalimin dünyada erbâb-ı denâettir

Köpektir zevk alan sayyâd-ı bî insâfa hizmetten.

İşte kimisi böyle sayyâd-ı bî insâfa alet oluyor, hizmet ediyor.

Biz ne yapacağız?

Biz de dinimizin sahabe gibi yayıcısı, savunucusu, öğreticisi olacağız. Allah'ın nuru sönmeyecek; kıyamete kadar İslâm'ı tutan, İslâm'ı savunan, İslâm'a yardımcı olan, İslâm için cihat eden bir topluluk, bir zümre var olacak. Dilerim ki Allah bizleri ve sizleri onlardan eylesin.

İkinci hadîs-i şerîfi okuyorum. Efendimiz yine umumi bir hitapla başlamış, buyuruyor ki;

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّخِذُوا تَقْوَى اللَّهِ تِجَارَةً يَأْتِكُمُ
الرِّبْحُ بِلا بُضَاعَةٍ وَلَا تِجَارَةٍ "، ثُمَّ قَرَأَ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا.

Yâ eyyühe'n-nâs! İttehizû takvallâhi ticareten ye'tikümü'r-ribhu bilâ budâatin ve lâ ticâretin. Sümme karae: Ve men yettekıllâhe yec'al lehû mahrecen. Ve yezukhu min haysü lâ yahtesibu.

Bunu böyle misafir odalarınıza, hattat kardeşlerimize yazdırın, levha halinde asın, ne kadar güzel...

c. Takvayı Hal Edinmenin Önemi

Emrediyor ki Peygamber Efendimiz;

Yâ eyyühe'n-nâs! “Ey insanlar!” *İttehizû takvâllâhi ticâreten.* “Takvâyı, yani titiz, temiz, hassas, dikkatli müslüman olmayı; günahlardan, haramlardan kaçınmakta çok titiz, dikkatli, iyi müslüman olmayı, bu vasfı kendinize bir ticaret edinin, bir hal edinin.”
Çünkü

فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى

*Fe-inne hayre'z-zâdi't-takvâ*² “En hayırlı mal-azık, yolda insana en çok yarayacak şey takvâdır.” buyuruyor Kur'ân-ı Kerîm.

Bu âhîret yolunun gıdası peynir, ekmek, süt, yoğurt değildir; âhîret yolunun gıdası takvâdır.

Âhîret yolunda sağlam yürümek, cennete ulaşabilmek, tehlikeleri aşabilmek, geçebilmek, badirelerden kurtulmak için herkesin takvâ ehli, muttakî kul olması lazım; titiz, temiz, salih, halis, dikkatli, uyanık

²

2/Bakara, 197.

müslüman olmak lazım. Bunu kendinize ticaret edinin.

Ye'tikümü'r-ribhu bilâ budâatin ve lâ ticâretin. “O zaman mal, sermaye, dükkân, ticaret olmadan rızkınız size geliverir.”

Neden?

Sümme karae. Şu âyet-i kerîmeyi okudu Peygamber Efendimiz delil olarak, sebebinin ne olduğunu açıklamak için:

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ

Ve men yettekıllâhe. “Kim takvâ ehli, titiz-güzel müslüman olursa.” *Yec'al lehû mahracen.*³ “Allah onu sıkıntılardan çıkartır, ona sıkıntılardan kurtuluş çıkışı yaratır.”

Daraldı, çevrildi, kuşatıldı, sıkıntılar sardı, bastırdı ama Allah ona kurtaracak bir çıkış yolu yaratır.

³

65/Talak, 2.

*Ve yerzukhu min haysü lâ yahtesibu.*⁴
“Onu hiç ummadığı, hesap etmediği bir yerden rızıklandırır.”

Demek ki Cenâb-ı Hak seviyor, rızıklandırıyor.

Nasıl rızıklandırır? Misal verebilir misiniz?

Verebilirim.

Benî İsrail’i, Musa *aleyhisselam*’ın ümmetini, ashabını Firavun’dan kurtardı. Firavun’dan kaçtılar. Denizden geçirdi, Firavun boğuldu. Ama çöle geldiler, muazzam bir çöl; fırın yok, kasap yok, para yok, mal yok, köy yok, şehir yok. Orduların, hazırlıklı zümrelerin geçemediği, durakladığı, büyük, uzun bir çöl. Orada Cenâb-ı Hak onları bıldırcın etiyile kudret helvası yedirerek etle besledi; bulutla gölgelendirip güneşten kavurmadan öbür tarafa geçirdi. Demek ki Cenâb-ı Hak, tarihte misalleri çok, Allah’tan korkanları rızıklandırıyor. Gökten bıldırcın yağıdırıyor.

Başka bir misal söyleyeyim: Peygamber Efendimiz 300 kişilik bir askerî birliği

göndermişti. Onlar da düşmanları bir yol güzergâhında bekliyordular; gelirse savaşacaklar, geçirmeyecekler. Ama azık yoktu, mal yoktu. Medine’de de yoktu. Peygamber Efendimiz komutana, yani bu 300 kişinin başkanına bir torba hurma verdi. O komutan da -vazife uzun, rızık, azık az- eldeki hurmalar az, sayı da fazla olduğundan -300 kişiler- hepsine günde bir hurma veriyordu. Bir günde bir hurma, muhterem kardeşlerim! Bastırarak söylüyorum ki bilin o mübarekler nasıl cihat etmişler, anlayın. Bir hurma veriyordu, onlar bir hurmayı yutmuyorlardı, ağızlarında çocuğun meme emdiği gibi emiyorlardı. Üstüne su içiyorlardı, bir hurmayla yetiniyorlardı. Nihayet o da bitti. Ama düşman da gelmedi, vazife de devam ediyor. O sırada denizden büyük bir balina balığı karaya vurmuş; Allah vurdurtuyor. *Müsebbibü’l-esbâb* olan, her türlü olayı yaratan, halk eden rızkı gönderen Allah, balınayı kenara vurdurdu. Koca balina...

Bunlar ne yaptılar?

Balınanın başına gittiler, taze et, kokmamış balık, balınayı kendilerine azık

yaptılar. Bir ay daha orada 300 kişi kaldı ve bu balinanın etiyle, oradan kesip, yiyip öyle yaşamalarına devam ettiler. Çünkü torbalarındaki hurma da bitmişti.

Öyle büyüktü ki balık, muazzam bir şey demek ki -Cenâb-ı Hak nasip ediyor- balığın gözünün çanağına, yani çukuruna 13 kişi sığıyordu. Bakalım ne kadar büyük diye, komutan “Girin bakalım, girin bakalım...” diye ölçüm için, denemek için sokmuş; 13 kişi balığın gözünün çukuruna giriyordu. Sonra kaburga kemiklerini -kılçıklarını diyelim ama balina kılçığı bu- çattıkları zaman altından deveyle geçiyorlardı, koca bir kemer gibiydi.

Onu bir ay yediler. Sonra “Düşman görünmedi, olmadı yâ Resûlallah, vazife bitti.” diye geldiler Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*’in yanına geldiler, anlattılar. Dedi ki;

“Onu Allah rızık olarak size göndermiş.”

O olmasaydı orada o kimseler açlıktan ne yapacaklardı? Cenâb-ı Hak “kulum” dedi, yarattı, rızkını da vaat etti, yazdı kader sayfalarına... Balığı gönderiyor, balık eti yedirtiyor.

Peygamber Efendimiz buyurdu ki;

“Onu size Allah göndermiş, Allah’ın hususi ikramı. Allah’ın ikramı olduğu için bize de verin, biz de tadalım.” dedi, kendisi de o etten tattı.

Tabi oraları çok sıcaktır, onu hatırlatayım. Hemen kuruyordu, pastırma gibi oluyordu. Sıcak günlerde kurban kesildiği zaman bu bedeviler toplarlar etleri, taşlara sererler, hiç kokuşmaz, hemen kuruyuverir. O kuru etleri ondan sonra pastırma gibi zamanı geldikçe ısıtıp, kaynatıp yerler.

Cenâb-ı Hak muttakî kullarını rızıklandırabiliyor, bunun tarihten, gerçeklerden misallerini verdim. Demek ki hepimiz muttakî kul olacağız.

Kimisi bana diyor ki;

“Hocam müslüman olduğum için şu sıkıntıyı çekiyorum, bu sıkıntıyı çekiyorum. Ne tavsiye edersiniz?”

Takvâyı tavsiye ederim.

Neden?

Allahu Teâlâ hazretleri muttakî kulları rızıklandırıyor da ondan. Âhîret yolculuğunun en önemli, en kıymetli sermayesi, en iyi azık âhîret yolculuğunda takvâdır da ondan. Allah muttakî kullarını sever de ondan.

أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

*Inne'llâhe me'a'l-muttakîn.*⁵ Allah muttakî kullarının yanında yer alır, onların safını destekler, onlardan yana olur da ondan. Ne rızıkınız geriye kalır, ne işiniz geriye kalır.

وَإِنْ تَصَبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا

*Ve in tasbirû ve tettekû lâ yedurrukum keydühüm şey'â.*⁶ Cenâb-ı Hak savaşta bile muttakî olursa, sabrederse zaferi muttakîlere, sabreden mücahitlere verir.

Onun için ey sevgili kardeşlerim, muttakî kul olun! İmanınızı korumaya dikkat edin. Allah hem rızıklandırır hem de umduklarınıza nâil eder.

⁵ 2/Bakara, 194.

⁶ 3/Âl-i İmran, 120.

d. Vakıa Suresi ve Rızık Endişesi

Daha önceden de söylemiştim, hatırlatayım. Abdullah b. Mes'ûd, çok seviyorum, Kur'an'ı da çok iyi bilen bir sahabe, Allah şefaatine erdirsin, *radiyallahu anh*. Vefat edeceği zaman Halife Osman ziyaretine gelmiş de;

“Şimdiye kadar almadığın maaşları ya sefer al bari, işte hastasın...” diye teklif edince;

“Onlara benim ihtiyacım yok.” demiş.

Zaten sağlığında almadı, şimdi de vefat ediyor, ölüm yakınken ne yapacak parayı?

Demiş ki;

“Senden sonra kızlarına kalır.”

“Ey emîrü'l-mü'minin, sen benim kızlarımı ben öldükten sonra aç açık mı kalacak sanıyorsun? Ben onlara Vâkıa sûresini ezberlettim. Peygamber Efendimiz hadîs-i şerîfnde buyurmuştu ki; ‘Kim Vâkıa sûresini ezberler, her akşam okursa hayatında asla yokluk, sıkıntı, fakirlik çekmez.’ Ben onlara onu öğrettim, onlar sıkıntı çekmezler.” demiş.

Bunu da bilin. Yani Vâkıa sûresini ezberleyin, her akşam okuyun. Cenâb-ı Hak hem maaş versin, hem rızık versin, hem işlerimizi rast getirsin, hem de Allah'ın sevdiği kulu olun.

Hadîs-i şerîfi söyledikten sonra Efendimiz âyet-i kerîme ile de sebebi beyan eylemiş.

Üçüncü hadîs-i şerîfi okuyarak dersimi bitirmek istiyorum.

Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz;

يا أنس أما علمت أن موجبات المغفرة إدخالك
السرور على أخيك المسلم تنفس عنه كربة أو
تفرج عنه غما أو تزجي له صنعة أو تقضى عنه
دينا أو تخلفه في أهله

*Yâ Enes! Emâ alimte enne mücîbâti'l-
mağfireti idhâlike's-surûri alâ ahîke'l-
müslimi tuneffisu anhu kürbeten ev tüferricü
anhu ğammen ev tüzcî lehû san'aten ev takdî
anhu deynen ev tuhlifuhû fî ehlihî.*

Enes *radıyallahu anh*, kendisine Efendimiz'in tavsiyesi olduğu için iyice

hatırında tutmuş, o rivayet ediyor. İbn Ebi'd-Dünyâ bu hadîs-i şerîfi kitabına kaydetmiş. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz;

“Ey Enes! *Emâ alimte*. “Sen hiç bilmedin mi ki, bilmiş olman lazım, bil ki.” *Mücîbâti'l-mağfireti*. “Cenâb-ı Hakk'ın insanı afv u mağfiret eylemesinin sebeplerinden birisi, onu icap ettiren, mağfireti sağlayan, insanı Allah'ın mağfiretine mazhar eyleyecek işlerden birisi...” nedir?

İdhâlike's-surûri alâ ahîke'l-müslimi. “Mü'min kardeşinin gönlüne sevinç sokmandır. Yani onu sevindirmendir.” Mü'min kardeşinin sevinmesi senin mağfiret olunmana sebep olur.

Mü'min kardeşlerimiz ne kadar?

1 milyarın üstünde, 1.5 milyar mü'min kardeşimiz var. Çevremizde, Kuzey Irak'ta, Kafkasya'da, Balkanlar'da, Kıbrıs'ta, Kırım'da, Cezayir'de, Tunus'ta, Somali'de, Afrika'da, Asya'da, dünyanın pek çok yerinde mü'min kardeşlerimiz var. Onları sevindirmemiz lazım. Onları düşünmemiz lazım. Onları desteklememiz lazım.

Afv u mağfiret istemiyor muyuz? “Allahım beni affeyle! Şu Ramazan’da beni bağışla! Hatalarımı, günahlarımı mağfiret eyle! Bundan sonraki ömrümde beni iyi kul olmaya muvaffak eyle! Huzuruna vardığım zaman yüzümü ak eyle! Cehenneme atıp ateşlere yakma! Cennetine dâhil eyle! Habibine komşu eyle!” demiyor muyuz?

Diyoruz. İşte bunun yolu; mü’min, müslüman kardeşine sevindirici bir iş yapman, onu sevindirmen.

Peygamber Efendimiz buyuruyor;

Tuneffisu anhu kürbeten. “O bir sıkıntıdan daralmışsa ona bir nefes aldırarak bir destek yaparsın.” *Ev tüferricü anhu ğammen.* “Yahut da bir şeye gamlanmış, kederlenmiş ise onu sevindirir, ‘Niye üzülüyorsun, üzülme kardeşim, tamam ben onu halledeyim.’ dersin, onun o üzüntüsünü feraha, sevince çevirttirirsin.”

“Yahut kaybını ona buluverirsin, kaybettiği şeyi telafi ediverirsin, gösteriverirsin. Yitiğini ona bulmakta yardımcı olursun.”

Ev takdî anhu deynen. “Yahut borcunu ödeyiverirsin.”

“Tamam, senin borcunu ödedim, üzülme kardeşim.” dersin, sevinir.

Ev tuhlifuhû fî ehlihî. “Yahut da o, cihada filan gitmişse, başlarında ailenin reisi yoksa, ailede hanım ve çocuklar yardımsız kalmışsa gidersin onlara yardımcı olursun.”

“Sizin büyüğünüz yok, çarşıdan bir şey alınacak mı, bir yardımım dokunabilir mi, bir hizmetim var mı?” diye gidersin.

Bazı kardeşlerimiz, bu devirde seyahat oluyor, gidiyorlar. “Hocam” diyor, “ben gittim geldim, bizim eve filanca arkadaş gitmiş, ‘İhtiyaç var mı, alınacak bir şey var mı bacı?’ demiş. Maşaallah, benim yokluğumda yardımlarını esirgememişler.” diyor. Bazısı da diyor ki, öylelerine de rastladım;

“Hocam, gittim 15 gün, işlerim için seyahatteydim. Döndüm geldim, hiç kimse kapımızı çalmamış, bizim hanım ve çocuklar çok sıkıntı çekmişler.”

Demek ki giden insana, geride bıraktıkları kimselere yardım ederek, böyle bir sevindirme

de olabilir. O zaman o kişi memnun olur. O kişiler, ötekiler de, yani başlarında büyükleri olmayanlar da dardan kurtulmuş olurlar, bol bol dua ederler.

Bu, seyahate gitmek de olabilir, âhîret yolculuğu da olabilir. Adamcağız ölmüş, dul karısı kalmış, yetimler kalmış. Yardımcı olmak... Şimdi zelzeleler geçirdik. Birçok kardeşlerimizin evleri yıkıldı. Ailelerinden pek çok kimse toprak altında, duvar altında, beton altındakaldılar, şehit oldular inşaallah. Çünkü yıkılan, duvar altında kalan şehit oluyor. Onlar dertliler, perişanlar. Ne buzdolabı kaldı, ne evdeki eşyalar kaldı, yatak-yorgan kaldı... Sıkıntılıdalar. Şimdi onlara yardım etmenin zamanı. Elimizden geldiğince bir kardeşimizi hiç olmazsa kollayıp gözetebiliriz.

Ben de benim yakınlarıma rica ediyorum, benim oradaki kendi şahsî gelirlerimi şu Ramazan ayı çıkmadan -çünkü Ramazan'da zekâtı vermek başka aylarda vermekten 70 kat daha sevaplı- o kardeşlerime, uygun, tanıdıkları kimselere iletinler; "Şunlara şunlara verdik." diye bana da listeyi göndersinler. Ama Ramazan çıkmadan... Ben

olsaydım kendim kendi elimle gider yardım yapardım. Lütfen bana yardımcı olsunlar. O benim kendi gelirlerimi oralara versinler.

Siz de bu yardımları yapın. Türkiye’de var yardım. Tabi Kafkasya’da var, Grozni’de var. Bombalar yağdı, evler yıkıldı, kar yağıyor... Bosna’yı çoktan unuttuk. Kosova’yı unuttuk. Sanki oralarda gül gülistan mı ortalık? Kuzey Irak’ta, Somali’de, Afrika’da, dünyanın her yerinde işte o kardeşlerimize iyilik yapmak, onları sevindirmek, onların duasını almak... Ramazan’da özellikle yaparsanız sevabı çok. Ramazan’da yapılan iyiliğin sevabı, Ramazan dışında aynı iyiliği yaparsan alacağın sevabın 70 kat daha fazlası. Onun için...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

